

89-113

T.B.M.M. ENFORMASYON SISTEMI

Hilmi GELİK

7-9 MAYIS 1984 TE İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİNİN DÜZENLEDİĞİ
"TÜRKİYE'DE KÜTÜPHANECİLİK ALANINDA
BİLGİSAYAR UYGULAMALARI"
ADLI SEMPOZYUMDA SUNULAN TEBLİĞ

YER : 99-113
YIL :
CLT :
KSM :
KOP :
DEM : 99-113

T.B.M.M. Enformasyon Sistemi

Hilmi ÇELİK
T.B.M.M. Kütüphane ve
Dokümantasyon Müdürü

Yüzyıllar boyunca bilgi ve bilgi kaynaklarının sağlanması, organize edilmesi ve kullanıma sunulması daima bir grup insanın amacı olmuştur. Bu amaç doğrultusunda yapılan uzun çalışmalar günümüzde büyük boyutlara ulaşmış ve çağdaş teknolojinin getirdiği olanaklar gözönüne alınarak yeni gelişmelerden yararlanma yoluna gidilmiştir. İşte günümüzde bilgi ve bilgi kaynaklarının organizesinde bilgisayarların kullanılması gerekliliğinin özünde, bilginin her geçen gün büyük boyutlarda artış göstermesi, elde edilmiş bilginin depolanması ve tekrar kullanıma sunulmasında sürat ve doğruluğunun büyük önem kazanmış olması yatmaktadır.

Teknolojide yeni bir çığır açmış olan bilgisayarların çeşitli uygulama alanları yanında kütüphanecilik ve dokümantasyon alanlarında da kullanılması ne denli doğal bir olgu ise, tüm ülkeler yanında ülkemizde de uygulama alanı bulması o denli doğal ve kaçınılmaz bir sonuçtur. Bu yeni teknolojinin günah ve sevapları ile getirdiklerini ve götürdüklerini değerlendiren Kurumumuz, uzun bir süredir yaptığı planlamalar sonucunda, nihai kararını vermiş, gerekli işlemleri tamamlayarak bilgisayarına kavuşmuş ve planladığı hizmetleri olanakları ölçüsünde gerçekleştirmeğe başlamıştır.

Burada bir hususu özellikle belirtmek isteriz. İlk çalışmaların başladığı 1979 yılı başlarından bugüne dek, planlanan işlerin gerçekleştirilmesinde, bilgisayar edinmek için gerekli bütçenin sağlanması ve işletilmesi için insan gücü temini ve yetiştirilmesinde Kurumumuz yöneticilerinden, bütün dönemlerde, büyük bir anlayış ve destek görmüş bulunuyoruz.

T.B.M.M. Kütüphanesi, oldukça zengin gazete, dergi ve kitap koleksiyonuna sahip bir özel kütüphanedir. Bilinen-klasik kütüphanecilik kuralları doğrultusunda hizmetlerini sürdürmektedir. Oysa bizim inancımıza göre,

T.B.M.M. nin gerçek ihtiyacı, iyi organize edilmiş kütüphane kadar, bu bilgi deposu üzerine inşa edilmiş modern bir enformasyon sistemidir.

Sizlere T.B.M.M. Kütüphanesinin gerçek kullanıcıları olan Milletvekilleri için zamanın ve analiz edilmiş bilgilerin ne denli önemli olduğunu anlatmaya gerek yok sanırız. İşte bu yüzden ki, yukarıda vurgulamaya çalıştığımız temel amacın gerçekleştirilebilmesi için Kütüphaneciler ve Kütüphaneciler dışında kütüphane kadrolarına eklenen çeşitli dallardan gelen konu uzmanları ile modern teknoloji bir araya getirilmiştir. Amaç en basit şekliyle bilinçli seçim, bilinçli analiz ve süratli ve bilinçli ulaşımdır. Kısacası, bilgiye, kütüphaneci, uzman ve makina üçgeniyle daha iyi, daha doğru ve daha hızlı bir biçimde ulaşımı sağlamaktır.

1979 başlarında gerçekleştirilmeye başlanılan çalışmaların özünde, her ne kadar T.B.M.M. için modern bir enformasyon sistemi yatıyor idiye de, gönlümüzdeki ulusal enformasyon ağının bir gün mutlaka kurulacağına olan inanç, bizleri kendi kafesi içerisinde işleyen bir sistem yerine ulusal bir sistem içerisinde yerini alabilecek standartlara uygun bir sistem geliştirmeye zorlamıştır. Bu yüzden ki, problemimizi tanımlamadan önce bilgimiz ve gücümüz yettiğinde, bu işi bizden önce yapanların tecrübelerinden iyi şekilde yararlanmağa çalıştık. New York Times, OCLC, Library Of Congress, (Congressional research Center), İngiliz Parlamento Kütüphanesi, Lüksemburg ve brüksel'de Avrupa Ekonomik Topluluğu Kütüphaneleri ve ona bağlı çeşitli enformasyon sistemleri yerinde incelendi. Ayrıca MARC bütün detaylarıyla araştırıldı. Bütün bu incelemelerin sonunda T.B.M.M. Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezinde bugün ana hatlarını sunacağımız program doğrultusunda işlemlere başlanmıştır. (Ek 1)

Kurum Yönetimimizin 1979 yılında rapor ettiğimiz düşünce ve isteklerimizi olumlu bulmasından da güç alarak, daha hızlı adımlarla yürüyebilmek için en etkin yolun örnekleme olduğuna karar verdik. Bu yüzden (Ek 1) de ana hedefi belirlenen istemin "kitap" ünitesi ele alınarak çalışmalara başlandı. 1980 yılı MARC formatının incelenmesi ve bu formatın şartlarımıza

uygun olup olmadığının tartışılması yılı oldu. Anılan yılın sonunda, temelde MARC ilkelerine bağlı, ancak farklı giriş formatına işlenen ve daha sonra gerektiğinde üzerindeki bilgiler rahatlıkla MARC formatına geçirilebilecek (Ek 2) deki "T.B.M.M. Kütüphanesi Kitap Bilgi GirişFormu" geliştirildi. Bu arada ODTÜ Bilgi İşlem Merkezi ile kurulan ilişkiler sonucunda örnek programlar hazırlandı ve bu proje ile varılması istenilen amaca yönelik ilk çıktılar elde edildi. Daha sonra, bilgisayar zamanı ODTÜ'de paralı olduğu için, diğer kamu kuruluşları ile temasa geçildi ve parasız bilgisayar zamanı ile çalışmalar daha rahat sürdürüldü. Çeşitli nedenlerle pek çok kamu yönetimi bilgisayarı kullanıldıktan sonra, en son Türkiye Elektrik Kurumu bize gerçekten tüm olanaklarından yararlanma imkanı verdi ve çalışmalarımızı rahat ve anlayışlı bir atmosfer içerisinde sürdürmemizi sağladı. Kurum ve EBİM yöneticilerine müteşekkirimiz.

1981 yılı sonuna gelindiğinde, 9.000 dokümanımız bilgisayar ortamına geçirilmiş, tüm kütüphane kataloğunun fonksiyonlarını yerine getiren kitap kataloğa kavuşulmuş ve hazır programlarla artık bu projeyi rahatlıkla yürütebilecek kadronun eğitimi tamamlanmış olarak güvenli ellere teslim edilmişti. 1983 yılı sonu itibariyle 35.000 doküman bilgisayar ortamında olup, 7 cilt tutan kitap katalog hizmette bulunmaktadır. Şu günlerde ise, bu bilgileri online olarak sistemde tutabilecek ve kullanımı sağlayacak çalışmalar devam etmektedir. Bu ayın sonunda ise devreye giren yeni sistemin hizmete sunulması planlanmaktadır.

1982 yılının ortalarına doğru yeni bir proje ele alınmıştır; gazete ve dergi dokümantasyonu. Bunun için de yine uzun süren sistem analiz çalışmaları yapılmıştır. New York Times bilgi bankası ve indeksleri gerek yerinde ve gerekse basılı kaynaklarda çok dikkatli incelenmiş, farklılıklar ve benzerlikler ortaya konmuştur. Sonuçta (Ek 3) de görülen bilgi giriş formu oluşturulmuştur. Bu form hem gazete ve hem de dergi dokümantasyonu için gerekli analizlerin en basite indirgenmiş şeklidir. Bize göre tüm gelenksel ve mantıksal taramalara cevap verecek niteliktedir.

1 Ocak 1983 itibariyle seçilmiş 17 yerli ve yabancı günlük gazete ile 52 dergi sürekli olarak analiz edilmekte ve bilgiler bu formlara işlenmektedir. Bu projenin de örnek programları hazırlanmış olup, bir yandan bilgiler bilgisayar ortamına aktarılırken, bir yandan da bu bilgileri on-line tutacak programlar yazılmaktadır.

Sizlere şu ana kadar anlatılan çalışmalar sadece bir programcı yardımı ile kütüphaneciler eliyle gerçekleştirilmiştir. 1984 yılı başında ise 2 yardımcı sistem analist daha kadrolarımıza alınmıştır.

Eğer (Ek 1)'e bakacak olursanız gelecek için daha bir dizi projelerimizin olduğunu görürsünüz. 1985 yılını Tutanak Projesi için çalışmalara ayırmayı düşünüyoruz. Böylece 1920'den günümüze dek Parlamento'da hangi konuda neler söylendiğini rahatlıkla ve süratle bulabileceğiz. Kısacası, proje gerçekleştiğinde hem T.B.M.M. tutanaklarını, hemde araştırmacıları yıllardır eksikliği çekilen konu indeksine kavuşturmuş olacağız.

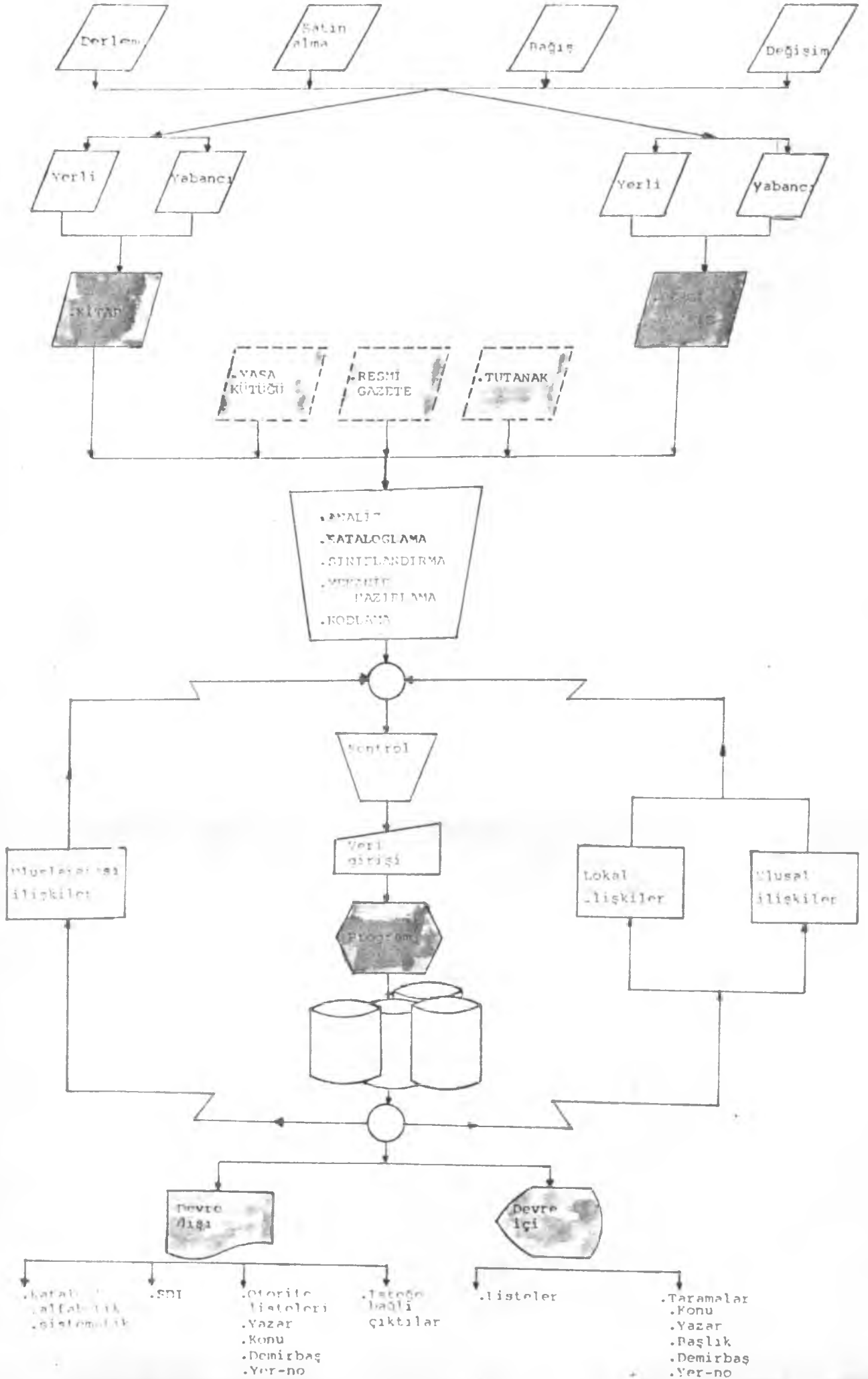
Resmi Gazete Dokümantasyonu: Bu çalışma yardımıyla yasalar dışında kalan tüm yasama bilgilerine ulaşım sağlanacaktır.

Yasa Kütüğü: Yasama faaliyetlerinin başlangıcı olan teklif ve tasarı safhasından en son yürürlük safhasına ve değişikliklerine kadar olan tüm yasama faaliyetleri izlenebilecektir.

Ülkemizde yıllara ve bu yıllar için yapılan planlamalara olan güvensizlik bilindiğinden, bizler bundan sonraki projeleri yıllandırmadan sunmağa ve gerçekleştirmeğe çalışacağız.

Sonuç olarak; iddiasız ancak inançlı ve amaçlı çalışmalarımız sürmektedir. Yolunuz düştükçe uğrar, inceleyin ve kritiklerinizi bildirirseniz mutlu oluruz.

PARLAMENTO ENFORMASYON SİSTEMİ

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00
BLM	DEWLY-YER NO										CUTTER	YIL										CLT	KSM	KOP																																																																											
SERİ	DİL	TÜR	NTL	İÇR	RAY	G.Ş	TAR	KRL	F.B	DÖVİZ DEĞERİ										TL DEĞERİ										DEMİRBAŞ NO																																																																					

1	
---	--

KİTAP ADI	20	
-----------	----	--

BASIM KAYDI	30	
-------------	----	--

1.yıl	4	
2.yıl	4	
3.yıl	4	
4.yıl	4	
5.yıl	4	
6.yıl	4	
7.yıl	4	
8.yıl	4	
9.yıl	4	

EDİSYON	50		SAYFA	60	
---------	----	--	-------	----	--

SERİ	70	
------	----	--

KONULAR	80	
---------	----	--

KONU	90	
------	----	--

ISBN	95	
------	----	--

LK KAYIT	
----------	--

BOLAM

6 Akseyon
0 OECD
R Referans
N Nadir eserler
B B Milletler yayınları
K Kanunlar ve tutanaklar

DİL

6 Türkçe
1 İngilizce
2 Fransızca
3 Almanca
4 İtalyanca
5 Rusça
6 Arapça
7 Farsça
8 İspanyolca
9 Diğer
F EHT

TUR

6 Kitap
1 Harita, atlas, kroki
2 Albüm
3 Rapor
4 Ayrışım
5 Broşür

FIAT

1 Sterlin
2 Fransız Frankı
3 DM
4 Lire
5 Dolar USA
6
7
8
9 Diğer

NİTELİK

1 Bibl. indeks, katalog
2 İstisnak
3 Basılmamış doküman
4 Yıllık almanak
5 Nota

İÇERİK

1 Konfer. seminer vb
2 Kanun, tüzük, yönetim
3 Uers kitabı
4 Armağan kitap
5 Özel sayı

RESMİ YAYIN

6 Özel Yayın
1 Resmî Yayın

S.No	KONTROL NO:	Bölüm	YER NO:	CUTTER	YIL	CILT	Kısım	Kopya	Seri	Dil	Tür	Nitelik	İçerik	Resmi	G.Ş.	G.T.	L.B.	DÖVİZ	T.L.	DEMİRBAŞ	ISBN	
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
7																						
8																						
9																						
10																						
11																						
12																						
13																						
14																						
15																						

Not: